

Studieplan for Norsk, årsstudium (2011–2012)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Kontakt

Studieveileder: Anne-Marit Brække

Telefon: +47 69 60 81 48

E-post: studier@hiof.no

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk

Innholdsfortegnelse

- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Norsk er eit kunnskaps- og dannelsesfag, eit estetisk fag, eit språkfag og eit praktisk profesjonsfag. Læringsutbyttet i dei fire emna i studiet er knytt til faglege kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse som er nødvendig for å kunne undervise i norskfaget på 5. - 10. trinn.

Sjå emneplanane for nærmare beskriving av læringsutbytte.

Opptak

Generell studiekompetanse/realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet har fire emne, kvart på 15 studiepoeng. Dei fire emna har desse hovudområda:

Norsk 101:

- Lesing og leseopplæring
- Litteratur og litteraturredaktikk
- Munnleg opplæring

Norsk 102:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5. - 10. trinn
- Språket som system
- Språkutvikling
- Språknormering, bokmål og nynorsk

Norsk 103:

- Språkhistorie etter 1800
- Sidemålsdidaktikk
- Lesing og skrivning i historisk perspektiv, faghistorie
- Språkendring og talemålsvariasjon
- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Språk i Norden

Norsk 104:

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur og litteraturredaktikk
- Samansette tekster
- Språk og tekst i ulike medium

Meir detaljert beskriving av innhaldet i dei fire emna går fram av emneplanane.

Organisering og læringsformer

Læringsformer

I studiet blir det lagt vekt på at studentane skal møte varierte arbeidsformer, som for eksempel forelesingar, faglege diskusjonar, gruppearbeid og individuelt arbeid. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal ha ei utforskande tilnærming til faget og undervisninga i faget. IKT er integrert i studiet. Fronter blir brukt som læringsplattform.

Bibliotek

Biblioteket skal bidra til å auke studentane si evne til å søkje etter, finne, evaluere og bruke relevant fagleg informasjon. I tillegg til personleg service, kan studentane få bibliotekundervisning der målsettinga er at dei skal kunne søkje i norske informasjonsskjelder, ha kjennskap til internasjonale databasar og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det er også tilbod om kurs i referanseteknikk.

Arbeidskrav

Det er obligatoriske arbeidskrav til kvart emne, som går fram av emnebeskrivingane. Desse arbeidskrava må vere godkjende for å framstille seg til eksamen.

Praksis

Sjå emneplanane.

Internasjonalisering

I studia ved Avdeling for lærarutdanning blir det lagt vekt på at studentane skal sjå fag og lærararbeid i eit internasjonalt perspektiv. Det inneber at det blir lagt til rette for kontakt med tilsvarande utdanningsinstitusjonar i andre land og for utveksling av lærarar og studentar som ønskjer å arbeide spesielt med internasjonale spørsmål knytt til utdanning og læring.

I norskfaget blir det lagt vekt på det nordiske perspektivet.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av at studentane gir tilbakemeldingar og at dei tar del i evaluering av studia.

Det enkelte fagmiljøet har ansvar for å etablere faste og allment kjende rutinar for evaluering på emnenivå (EVA3). Sjå emneplanar for detaljar.

Tilbakemelding underveis

Studiet legg opp til samarbeid mellom lærarar og studentar gjennom at studentane gruppevis eller enkeltvis får tilbakemeldingar på eigne arbeid frå lærarar eller medstudentar. Sjå emnebeskrivingane for meir informasjon.

Vurdering

Obligatoriske arbeidskrav må vera godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen i dei enkelte emna.

Studentane blir prøvd i begge målformer. Det er ikkje høve til fritak frå prøving i ei av målformene.

Det blir nytta bokstavkarakterar A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Studentar som får karakteren F, har ikkje bestått. Studiet har både munnlege og skriftlege eksamensformer. Eksamensform for dei enkelte emna er beskrive i emneplanane.

Litteratur

Sjå emnebeskrivingane. Litteraturlister som er publisert for emne som ligg fram i tid, kan bli oppdaterte framfor kvart semester. Oppdaterte litteraturlister vil vere tilgjengelege i emnebeskrivingane ved semesterstart.

Jobb og vidare studier

Studiet kan f.eks. inngå i eit utdanningsløp som blir avslutta med praktisk-pedagogisk utdanning. Norsk årsstudium fyller kompetansekravet som er bestemt for å kunne bli tilsett som lærar i norsk på 5. - 10. trinn i norsk skole.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Fungerende dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 1. juli 2011

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjeld for studieåret 2011 - 2012.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2011

Obligatoriske emner

LNOR10111 Arbeid med litteratur og munnleg opplæring	15 stp
LNOR10411 Språk, litteratur og didaktikk	15 stp

Vår 2012

Obligatoriske emner

LNOR10211 Grammatikk, tekstteori og skriveopplæring	15 stp
LNOR10311 Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald	15 stp

LNOR10111 Arbeid med litteratur og munnleg opplæring (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Camilla Häbler

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Norsk, årsstudium*
- *Norsk 1 (30 studiepoeng)*

Undervisningssemester

1. semester (haust).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har brei kunnskap om relevante teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har omfattande kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosaetekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har god kunnskap om relevante teoriar innan munnleg opplæring
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med munnlege og skriftlege tekstar
- kjenner til sentrale og relevante litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har inngåande kjennskap til ungdomslitteratur i ulike sjangrar og god forståing for korleis denne litteraturen har utvikla seg over tid
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar

FERDGHEITER

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk, og for elevar med bokmål som hovudmål og elevar med nynorsk som hovudmål
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av munnlege og elevetekstar for å fremje læring
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidare lesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekstar og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte estetiske arbeidsmåtar for auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskapar og kulturell bakgrunn hos mottakarane
- kan ta i bruk ulike digitale verktøy i norskopplæringa, skape og vurdere digitale, samansette tekstar

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- er sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle ei kulturforståing som tar den fleirkulturelle røynda på alvor
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktivt refleksjon
- kan arbeide sjølvstendig, og saman med andre, med elevars læring og utvikling i faget og på tvers av fag
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

Norsk 101 er konsentrert om tre fagområde:

- Lesing og leseopplæring
- Litteratur og litteraturdidaktikk
- Munnleg opplæring

Det vil bli arbeid både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil bli integrert i alle dei tre fagområda.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Mappeoppgåver

Det er fire arbeidskrav som studentane må få godkjent før dei kan framstille seg til eksamen.

Studentane får i løpet av semesteret oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til emna som det blir arbeidd med. Dei skriftlege arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50 % av tekstmengda. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg.

Mappa med godkjente innleveringar kan nyttas under eksamen.

Eksamen

Individuell skriftleg eksamen, 8 timar

Målform: bokmål.

Hjelpemiddel: arbeidsmappe med obligatoriske arbeidskrav, Ordbok/ordliste, Kunnskapsløftet.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert: 13.7.2011

Teoripensum:

- Lesing og leseopplæring

Lesedidaktikk av Astrid Roe (2008) (ca. 224 sider)

Sylvi Penne: "Å bli en som leser litteratur - en utviklingshistorie om lesing fra 6 til 16" i Sylvi Penne: *Norsk som identitetsfag - norsklæreren i det moderne* (2001) (ca. 19 sider) (K)

- Litteratur og litteraturredidaktikk

Barnelitteratur - sjangrar og teksttypar av Mjør, Birkeland og Risa (2006) (ca. 263 sider)

Diktboka av Per Olav Kaldestad (2006) (Teoridelen, dei første 130 sidene)

- Munnleg opplæring

Liv Marit Aksnes: "Muntligheten i norskfaget. Oversikt over feltet norsk muntlig" i: Frøydis Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 16 sider)

Helene Dam: "Hvordan arbeide med muntlig formidling i skolen?" i: Frøydis Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 12 sider)

Torlaug Løkensgard Hoel: "*Den første gang, den første gang...* Bygging av munnleg klasseromskultur i norskfaget" i: Frøydis Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 17 sider)

Sylvi Penne: "Nadia og retorikken" i: Frøydis Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 20 sider)

Frøydis Hertzberg: "Vurdering av muntlig - det går an" i: Frøydis Hertzberg og Astrid Roe *Muntlig norsk* (1999) (ca. 9 sider)

Retorikk i skolen av Jonas Bakken (2009) (ca. 120 sider)

Primærtetekster:

3 biletbøker:

- Gro Dahle og Svein Nyhus: *Snill*
- Jon Fosse og Akin Düzakin: *Kant*
- Bjørn Sortland og Hilde Kramer: *Det hjertet husker*

Fem verk frå nyere nordisk barne- og ungdomslitteratur:

- Johan Harstad: *Darlah - 172 timer på månen*
- Klaus Hagerup: *Høyere enn himmelen*
- Arne Berggren: *Fisken*
- Astrid Lindgren: *Bröderna Lejonhjärta* (på svensk)
- Erlend Loe: *Kurt 4*

Eitt drama

- Henrik Ibsen - *Peer Gynt*

Ei fagbok for barn eller ungdom

- Erna Osland: *Skarpe tenner*

Fire nordiske romanar frå nyare tid:

- Lars Amund Vaage: *Kunsten å gå*
- Mikael Niemi: *Populärmusik från Vittula*
- Ingeborg Arvola: *Forsiktig. Glass*
- Hanne Ørstavik: *Like sant som jeg er virkelig*

I tillegg er følgjande kompendium pensum

- Lyrikkompendium
- Essay, kortprosa og novellekompendium
- Kompendium i folkedikting

Desse treng de ikkje å kjøpe. Vi legg dei ut til dykk elektronisk.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:46:18

LNOR10411 Språk, litteratur og didaktikk (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Leif Erik Vold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Norsk (60 studiepoeng)*
- *Norsk 2 (30 studiepoeng)*

Undervisningssemester

1. semester (haust).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har utvida innsikt i korleis gutar og jenter på ungdomssteget kan motiverast til lesing og vidareutvikle leseforståing og lesestrategiar, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskapar om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i moderne medium og innsikt i korleis elevar på 5. - 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
- har kunnskapar om ulike teoretiske perspektiv og retningar i arbeidet med å forstå litteratur
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskapar om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teoriar om samansette tekstar
- har kunnskap om kva som skjer når ein tekst vert overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)

FERDIGHEITER

Studenten

- kan setje i gang, rettleie og vurdere munnleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar, sjå dei i eit historisk perspektiv og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
- kan rettleie elevar i bruk av litteraturfagleg kjeldemateriale
- kan samanlikne tekstar skrivne for ungdom og vaksne med omsyn på innhald, form og funksjon
- kan setje sentrale norske tekstar og eit utval samiske tekstar (i omsetjing) inn i ein historisk samanheng og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 104 er konsentrert om fire fagområde:

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur
- Samansette tekster
- Språk og tekst i ulike medium. Adaptasjon

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med alle fagområda.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To obligatoriske veiledninger i tilknytning til arbeidet med semesteroppgaven.

For å kunne framstille seg til eksamen, må arbeidskravet vere godkjend.

Eksamen

Emnet har to deleksamener:

Deleksamen 1: Ei semesteroppgave av fagartikkeltypen med eit kritisk, reflekterande og analytisk innhald. Temaet og problemstillinga for oppgåva er sjølvvalt, men det skal vere knytt til ei eller fleire av primærtøkstene i studiet. Det er knytt to obligatoriske rettleiingar hos faglærer til denne oppgåva.

Deleksamen 2: Ein firetimers skoleeksamen der studenten blir prøvd i kunnskapsstoff frå pensumet. Tillatte hjelpemidler beskrives i semesterplanen.

Målforma på dei to deleksamenane er valfrie, men ein må vere på nynorsk og ein på bokmål.

Ved vurdering tel dei deleksamenane likt, og begge må vere bestått for å få karakter i emnet. Det blir nytta bokstavkarakterane A - F.

Ved ikke bestått på en av deleksamenene, kan kun den deleksamenen som ikke er bestått tas på nytt.

Vurderinga blir gjort av ein ekstern og ein intern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 5. juli 2011.

Skjønnlitteratur:

Islendingesaga: *Soga om Gisle Sursson*

Ludvig Holberg: *Erasmus Montanus*

Bjørnson: *Synnøve Solbakken*

Henrik Ibsen: *Vildanden*

Skram: *Lucie*

Knut Hamsun: *Sult*

August Strindberg: *Fröken Julie* (NB: svensk utgave!!!)

Roman fra mellomkrigstida: Aksel Sandemose: *En flyktning krysser sitt spor*

Tarjei Vesaas: *Isslottet*

Dag Solstad: *Genanse og verdighet*

Per Olof Enquist: *Kapten Nemos bibliotek* (NB: svensk utgave!!!)

Karen Blixen: *Vintereventyr* (NB: dansk utgave!!!)

I tillegg kjem kompendium frå seksjonen med dikt og noveller. Desse vil vere tilgjengelege før semesteret startar.

Teori:

Eva Maagerø og Elise Seip Tønnessen: *Å lese i alle fag*, Universitetsforlaget

Anne-Kari Skardhamar: *Kunsten å lese skjønnlitteratur*, Universitetsforlaget 2007

Per Thomas Andersen: *Norsk litteraturhistorie*, Universitetsforlaget

Liestøl/Fagerjord/Hannemyr: *Sammensatte tekster: arbeid med digital kompetanse i skolen*; Cappelen Akademisk

LNOR10211 Grammatikk, tekstteori og skriveopplæring (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Norsk, årsstudium*
- *Norsk 1 (30 studiepoeng)*

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har brei kunnskap om relevante teoriar om skriving og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skriving kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har innsikt i språkutvikling hos barn og unge som allereie har tileigna seg grunnleggande lese- og skriveferdigheiter
- har brei innsikt i korleis elevlar på ungdomssteget kan vidareutvikle skriveferdigheitene sine
- har kunnskap om gjeldande normering av bokmål og nynorsk

FERDIGHEITER

Studenten

- kan leggje til rette for at elevane får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan vurdere å bruke relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring og skriftforming på 5. - 10. trinn, både for elevlar som skriv på bokmål og elevlar som skriv på nynorsk
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar for å fremje læring
- kan rettleie elevlar i ulike former for skriftleg argumentasjon
- kan setje i gang, rettleie og vurdere skriftleg og samansett tekstproduksjon hos elevlar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med skriftlege tekstar
- kan kartleggje og vurdere lese- og skriveferdigheiter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan leggje til rette for og stimulere elevlar til variert munnleg bruk av språket
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- er sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle ei kulturforståing som tar den fleirkulturelle røynda på alvor
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktivt refleksjon
- kan arbeide sjølvstendig, og saman med andre, med elevars læring og utvikling i faget og på tvers av fag
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5. - 10. trinn
- Språket som system
- Språkutvikling
- Språknormering, bokmål og nynorsk

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbyte.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i grupper og individuelt arbeid. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Mappeoppgåver

Det er fire arbeidskrav som studentane må få godkjent før dei kan framstille seg til eksamen.

Studentane får i løpet av semesteret oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til emna som det blir arbeidd med. Dei skriftlege arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50 % av tekstmengda. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg.

Mappa med godkjente innleveringar kan nyttast under eksamen.

Eksamen

Skriftleg eksamen, 8 timar

Målform: nynorsk.

Hjelpemiddel: arbeidsmappe med obligatoriske arbeidskrav. Ordbok/ordliste. Kunnskapsløftet

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista vil vere klar til semesterstart.

LNOR10311 Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- Norsk, årsstudium
- Norsk 2 (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdigheitene sine
- har inngåande kunnskap om norsk språkhistorie etter 1800
- har kunnskapar om kva for funksjonar lesing og skriving har hatt og har i kulturen vår
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
- har kjennskap til språk som ungdom brukar
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

FERDIGHEITER

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i lese- og skriveopplæring på 5. - 10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan leggje til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan setje i gang, rettleie og vurdere skriftleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for variert grannespråksundervisning

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 103 er konsentrert om desse fagområda:

- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Sidemålsdidaktikk
- Språkhistorie etter 1800
- Lesing og skriving i historisk perspektiv, faghistorie
- Språkending og talemålsvariasjon
- Språk i Norden

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbyte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med skriveopplæring.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skrivning.

Praksis

Årsstudentar/eksterne studentar har ikkje obligatorisk praksis. For årsstudentar/eksterne studentar vil det bli lagt opp til alternativ til praksis i praksisperiodane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Mappeoppgåver

Studentane får i løpet av semesteret oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til emna som det blir arbeidd med. Eit av arbeida skal vera ein lengre fagartikkel. Arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50% av tekstmengda.

Meir detaljert beskriving av innhaldet i mappa vil bli gitt ved undervisningsstart.

Studentane må få godkjent mappeoppgåvene av faglærar før studentane kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Munnleg, individuell eksamen

Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten ei sjølvvald tekst frå den godkjente innleveringsmappa. Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje bare vere eit referat av innhaldet i fagteksta. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studentane har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire av tema i mappearbeida eller pensumlitteraturen.

I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdighetene bli vurdert.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista vil vere klar ved semesterstart.

